

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii Micoliuc către Casa Națională de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ

împotriva deciziei din 01 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-38/25
PIGD2-22182710-01-3ra-29012025)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. T. Avasiloaie
Curtea de Apel Chișinău – jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

24 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 decembrie 2022 Evghenii Micoliuc a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova solicitând:

- anularea deciziei CTAS Botanica nr. 94/2022/53178 din 26.10.2022, privind respingerea cererii de stabilire a pensiei;
- anularea răspunsului CNAS nr.M-2354 din 02.12.2022, prin care a fost respinsă cererea prealabilă;
- obligarea CNAS să stabilească și să achite pensie, începând cu 23.09.2022, luând în considerare Certificatul eliberat de IGP cu nr.34/20-12171 din 29.09.2022;
- încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că a activat în sistemul Ministerului Afacerilor Interne începând cu 01 august 1998 și până la 22 septembrie 2022. În perioada 20.09.2021-22.09.2022 a activat în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază Deținuți a DP Chișinău, perioada care urmează a fi calculată vechimea în serviciu 1:2.

3. Cu actele necesare s-a adresat la CTAS Botanica cu o cerere privind stabilirea și achitarea pensiei, însă prin Decizia 94/2022/53178 din 26.10.22 s-a respins cererea, iar la 02.12.2022 CNAS a respins cererea prealabilă.

4. Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 13, art.18, art.49, art.54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/23.06.93, pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționari publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

5. De asemenea, reclamantul a făcut trimitere la pct. 61, 65, 66, 68 din Hotărârea nr. 19 din 19.07.2016 a Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat și Regulamentul privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat și alocațiilor sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 929 din 15 august 2006.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2023 s-a admis acțiunea înaintată de Evghenii Micoliuc.

S-a anulat decizia CTAS Botanica nr.94/2022/53178 din 20.10.2022 (data tipăririi 26.10.2022) și decizia CNAS nr.M-2354 din 02.12.2022 de soluționare a cererii prealabile.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Micoliuc Evghenii la data de 17.10.2022 (94/2022/6969), prin care să-i stabilească pensia pentru vechime în serviciu, reieșind din vechimea în muncă de 25 (douăzeci și cinci) ani 01 (una) luni 23 (douăzeci și trei) zile (conform certificatului Direcției de poliție mun. Chișinău nr.34/20-703412171 din 29.09.2022).

Totodată, s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Micoliuc Evghenii suma de 6 000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru asistența juridică.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 09 ianuarie 2024 Casa Națională de Asigurări Sociale, a contestat cu apel hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 01 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea primei instanței.

9. În motivarea soluției, instanța de apel a făcut trimitere la art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993, pct. 8 lit. d) din Hotărârea de Guvern nr. 78 din 21.02.1994 și a reținut că, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri persoana trebuie să întrunească două condiții:

1. Instituția în care persoana execută serviciul, să fie o subdiviziune indicată în pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.78/94;
2. Să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

10. Astfel, instanța de apel a menționat că, pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.78/94 prevede expres că, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne cad sub incidența prevederilor vizate, nefiind limitat cercul de subiecți doar la persoanele angajate în cadrul sistemului penitenciar, or, izolatoarele de detenție provizorie sunt formate în comisariatele de poliție și asigură paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat și pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

11. Din certificatul nr.134/20-7034 12171 din 29.09.2022, eliberat de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, rezultă că, în perioada 20.09.2021-22.09.2022 Evghenii Micoliuc a activat în cadrul

Serviciului Escortă și Pază al Batalionului Detenție și Escortă a Direcției de Poliție a mun. Chișinău a IGP a MAI.

12. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a constatat că subdiviziunea menționată în care a activat reclamantul Evghenii Micoliuc, este entitate destinată pentru deținerea persoanelor, respectiv cade sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.04.1994.

13. La fel, din acest certificat reiese că, vechimea în muncă pentru perioada 20.09.2021-22.09.2022 a fost calculată de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău a IGP a MAI în temeiul hotărârii Guvernului nr.78/21.02.1994 și ordinul MAI nr.96 din 20.03.2018.

14. Cu referire la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu ordinul MAI nr.96 din 20.03.2018 expus în referință cu interpretarea prevederilor pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.04.1994, instanța de apel a notat că această interpretare este contrară practicii judiciare constante în spețele cu privire la calcularea vechimii în muncă a angajaților organelor afacerilor interne care au activat în izolatoarele de detenție provizorie a inspectoratelor de poliție.

15. Subsecvent, cu privire la practica judiciară în spețe similare, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond care a făcut trimitere la Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29.09.2014 cu privire la modul de aplicare a pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, potrivit căruia persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoare de detenție provizorie, au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994. Această interpretare și aplicare a prevederilor pct.8, este confirmată prin practica constantă a Curții Supreme de Justiție și după emiterea avizului, inclusiv în cauzele în care CNAS are calitatea de pârât.

16. Instanța de apel a subliniat că controlul judecătoresc efectiv, impune instanței de judecată obligația pozitivă să verifice legalitatea actului administrativ individual și din optica respectării securității juridice și certitudinii juridice.

17. În același timp, instanța de apel a invocat art. 34 Cod administrativ, potrivit căruia unul din principiile procedurii administrative și anume principiul cooperării, prevede că autoritățile publice au obligația să contribuie și să colaboreze în vederea realizării competențelor ce le revin potrivit legii, același principiu este consacrat și în art.4 alin.(1) lit. e) al Legii 98/04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care prevede că administrația publică centrală de specialitate își desfășoară activitatea respectând principiul colaborării interinstituționale.

18. Astfel, simplul dezacord al CNAS (autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului) cu ordinul MAI (autoritate publică centrală de specialitate) nr.96 din 20.03.2018, este contrar principiului legalității și cooperării, și drept

consecință nu are nimic altceva decât încălcarea abuzivă și arbitrară a drepturilor reclamantului de a-i fi stabilită pensia pentru limita de vârstă, drept reglementat de legislația internă și jurisprudența consacrată. Statul garantează cetățeanului său dreptul la pensie, iar atunci când o autoritate a statului eliberează din serviciu cu dreptul de a obține pensie, iar o altă autoritate a statului nu acordă pensia, unicul care suportă consecințele nerespectării de către două autorități a statului a principiului cooperării interinstituționale, este cetățeanul.

19. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că nu poate fi criticat un act administrativ care a obținut puterea lucrului decis, în caz contrar va fi încălcat principiul securității raporturilor juridice.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 23 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale reprezentată de Andrei Bulgaru a depus recurs împotriva deciziei din 01 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă acțiunea.

ARGUMENTELE RECURSULUI

21. Recurentul consideră că soluția Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, deoarece nu au fost analizate multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

22. În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale a reiterat argumentele expuse în cadrul examinării fondului cauzei. Subliniind că, Ordinul nr. 96/2018 emis de MAI în conformitate cu prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis.

23. Or, hotărârea menționată, nu conține prevederile prevăzute în Ordinul MAI nr. 96/2018 - *perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie)*.

24. Mai mult, recurentul a notat că pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului vizată, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni, pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și lucrări de subteran.

25. Astfel, recurentul a atras atenția asupra faptului că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de MAI.

26. Cu referire la cheltuielile de asistență juridică, recurentul consideră că în speță nu s-a demonstrat aportul real al avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru acordarea asistenței juridice, faptul în ce măsură munca avocatului, în cauza respectivă, i-a limitat capacitatea de a lucra în alte dosare, natura și durata relației dintre avocat și client.

POZIȚIA INTIMATULUI

27. La data de 31 ianuarie 2025, intimatul Evghenii Micoliuc, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus referință, solicitând declararea inadmisibilității recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

29. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

30. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

31. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

32. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată lui Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 20 ianuarie 2025, prin

intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la dosar (f.d. 81).

33. Cererea de recurs a fost depusă la data de 23 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice. Prin urmare, recursul a fost formulat în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

35. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

36. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

37. Instanța de recurs atestă că, în cererea de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale nu a indicat în mod expres nici un temei de admisibilitate a recursului stabilite la art. 245¹ din Codul administrativ. Criticile din recurs se limitează doar la expunerea fondului cauzei, fiind analizate și apreciate de către instanța de apel.

38. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

40. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC],

2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

41. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

42. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă